

skilte Landsdele. Hvorfor? fordi der er eet Toldgebeet, fordi der ikke er nogen Toldgrænse, fordi det, som flyder ind her i Landet, flyder ind igjennem Told og Consumption, skjøndt det er meget muligt, at det i Virkeligheden betales i andre Landsdele. Naar her betales Brændevinsskat af en Mand, der udfører sit Brændevin til Hertugdømmerne, saa er det dem, der drække Brændevinet i Hertugdømmerne, der bære denne Stat, og ikke den, der producerer det her. Det er altsaa givet i selve Sagens Natur, som følge af, at man faaer eet Toldgebeet, og at der ingen Toldgrænse er, at man ikke kan holde sig til det, der ved Fordeelingen flyder ind i de forskjellige Rækker i de forskjellige Landsdele. — Naar den ærede Rigsdagsmand taler om Rangskatten og mener, at denne Indtægt skulde fordeles særskilt mellem de forskjellige Landsdele, da maa man dog ved nogen Eftertanke nødvendigt komme til at spørge, hvorledes Sligt kunde gaae an; thi det er jo her i Byen mange slesvigiske og holsteenske Etatsraader, Conferensraader og Excellencer osv., og vilde det ikke være ubilligt, om vi vilde tilægge os deres Rangskat, da det dog er paa Grund af deres Stilling i de forskjellige Landsdele, at de ere komne til at betale Stat? Det er derfor virkelig en meget rimelig Bestemmelse, det er sseet, at denne Indtægt skulde være fælles. — Hvad Jernbanerne angaaer, da er dette Spørgsmaal allerede berørt af en anden æret Taler. — Jeg tilstaaer, at, ligesom jeg ikke har forstaaet den stærke Modstand imod denne Lov, der dog er forbunden med den fuldkomne Eigegyldighed for at faae Enkelthederne forandrede, saaledes forstaaer jeg heller ikke, hvorledes man paa den ene Side kan tænke at holde Grundloven aldeles uforandret og paa den anden Side dog tænke paa en Heelskat. Vi maae gaae ind paa at indskrænke Grundloven til de særlige Anliggender; men det gjøre vi ikke ubetinget; vi gaae ind paa at indskrænke Danmarks Riges Grundlov i den Forudsætning, at vi i en Fællesforsatning ville finde det Væsentligste af det, vi opgive; først naar vi lære at kjende Fællesforsatningen, naar vi virkelig see, at vi i det Væsentlige gjenfinde, hvad vi opgive, først da er det, der bliver Tale for os om at give vort Samtykke til

at Indskrænkningen skal finde Sted. Hvad enten den Tilstand, vi gaae ind i, den hele Ordning af vore Forhold, som forestaaer, er heldig eller uheldig, saa troer jeg dog, at det maa anerkjendes af Alle, at den er udgaaet med Nødvendighed af selve Forholdene, at den ikke har været Nogen, der har havt Magt til at gjøre det anderledes. Jeg haaber, at den Tilstand, vi gaae ind i, virkelig skal blive til Betsignelse for Folk, for Konge og for Land; jeg haaber paa, at vi virkelig skulle faae en stærk Fællesforsatning, der skal sammenslutte Monarchiet; jeg troer, at Absolutismen aldrig vilde have holdt Monarchiet sammen; den har viist sig magtesløs ligeoverfor de modsatte Bestræbelser i de forskjellige Landsdele. Vi vilde derimod tiltroe Friheden den Magt, at den virkelig vil kunne sammenslutte hele Monarchiet, at det maa staae fast og urokket gjennem Aarhundreders Løb, og jeg haaber ved Siden deraf, at det, der bliver tilbage af Danmarks Riges Grundlov for vore særegne Anliggender, heller ikke skal have tabt i sin Betydning, fordi vi faae en stærk Fællesforsatning, men at det skal vise sig, at ogsaa det kan udvikle sig, at det i den Skikkelse, som det vil faae, kan være virkelig betryggende for Folket. Det er i denne Tro og i dette Haab, jeg stemmer for det foreliggende Lovudkast.

Møller: Jeg har allerede tidligere yttret, at jeg ansaae mig for at være forpligtet til at stemme for Forandringerne i Grundloven paa Grund af, at jeg havde tiltraadt Adressen. Denne Adresse var ikke alene, som der er blevet sagt, skjønde Ord; men det var virkelig en alvorlig Mening, som udtalte sig dert. Man var gaaet til den yderste Grænse, som der er sagt, men man var gaaet dertil med ærlig og oprigtig Hu, og man ønskede, at Ministeriet kunde gaae ind derpaa, og i alt Fald, om det Ministerium, der var den Gang, ikke vilde gaae ind derpaa, at vi da maatte faae et Ministerium, som kunde og vilde gaae ind derpaa, og det er det, vi ere saa heldige virkelig at have opnaaet, og, naar jeg her udbragte et Leve for dette Ministerium, saa var det af mit inderste Hjerte, og det glædede